

Ställskruven

10 mars

PERSONALTIDNING FÖR AB SANDVIK BAHCO NR 2, 1994

Ansvarig utgivare: Sture Lestander
Redaktion: Martti Kaalikoski, Gunnel Lidberg

Tillökning i familjen

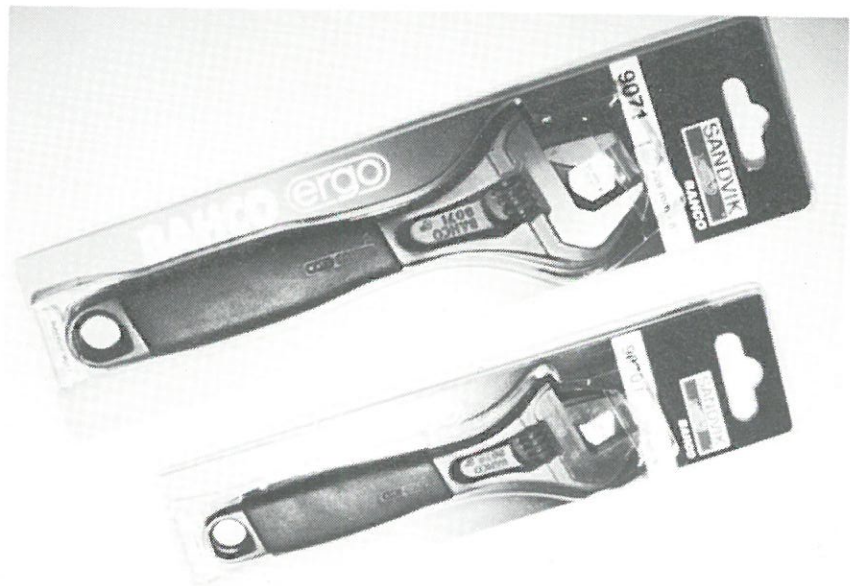
Efter succén med den "varma" skiftnyckeln 9072 med plasthandtaget har nu Sandvik Bahco utvecklat flera storlekar med samma fina ergonomiska utformning.

Ergonomi

Den ergonomiska utformningen har varit en ledstjärna i utvecklingen av vårt verktygssortiment. Mycket tid har lagts ned på att studera och analysera hur slutanvändaren använder handverktøygen och kunden placeras på det sättet i centrum redan från början. Våra ergonomiskt utformade verktyg är anpassade till våra händer och vårt sätt att arbeta och ska på sikt minska antalet arbetsskador.

Framgångar

Sedan början på 80-talet har Bahco varit ledande i verktygsbranschen då det gäller produktutveckling och design. Ergo-serien har väckt stor uppmärksamhet. Bl a kan Ställskruven påminna om att Bahcos Ergo-verktyg var de enda svenska produkter som var utvalda att ingå i det sk. "Triad Design Project" (en utställning som åkte värld-

den runt för att visa god design) tillsammans med jätteföretag som Braun, Sony och Texas Instruments. Vidare har flera av våra produkter uppmärksammats och erhållit utmärkelser för god utformning både här hemma och utomlands.

"Födda"

För att bättre kunna tillgodose våra

kunders behov finns nu även de mindre storlekarna 9070 och 9071 med det "varma" handtaget som ger ökad "handkomfort".

De två nya skiftnyckelstorlekarna i 90-serien presenteras just nu på Köln-mässan. Enligt rapporter från vår utställningsmonter har de fått samma fina mottagande som 9072 då den visades första gången.

På gång

- * Engelsk språkkurs för Dig som kan lite engelska **måndagar kl 15.15 - 16.45 i Lektionssalen.**
- * Engelsk språkkurs för Dig som redan kan en del engelska **måndagar kl 16.30 - 18.00 i konferensrum Hajen.**
- * Köln-mässan pågår under tiden 6 - 9 mars.
- * Paul Raby och Herve Vimond från Sandvik Bahco S.A. i Frankrike besöker oss den 15 mars.
- * Den 16 mars får vi besök av Dominique van Straelen och Christian Pignaud från Sandvik Outillage i Frankrike.
- * Besök den 16 mars av Carlos Velazques från Sägar & Verktygs försäljningsbolag i Mexiko och Jean-Pierre Maire från säljbolaget i Venezuela.
- * Studiebesök den 18 mars av bosniska elever med lärare från Westerlundiska Gymnasiet.
- * Styrelsemöte på Sandvik Bahco den 20 april.

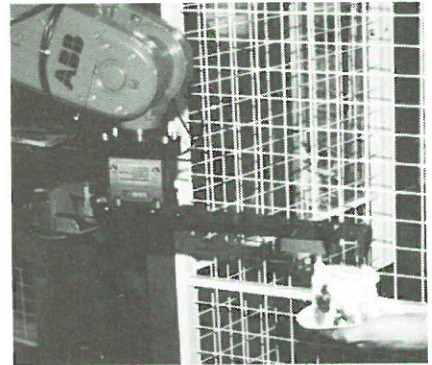
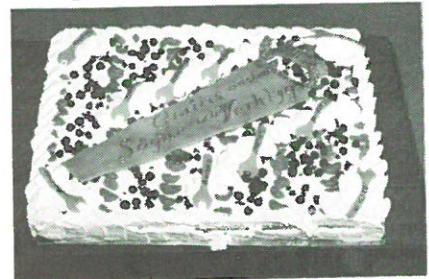
Grattis Smedjan!

Ni är näst bäst i Sverige!

PV Smide kom på andra plats bland "svenskarna" i "Ordning och Reda"-tävlingen ("Excellence" prize), där samtliga Sågar och Verktygs produktverkstäder och distributionscenter deltog.

Tävlingsjuryn, bestående av Göran Gezelius och Dieter Uhlman, är övertygade om att tävlingen fått oss att inse vikten av god ordning och att alla kommer att jobba vidare med "Ordning och Reda" även i framtiden.

Lars Åberg lät sig väl smaka av pristårtan.

Tävlingsvinnare:

Sverige

Nordamerika

Europa (utom Sverige)

Bästa DC

PV Laminerade Svärd, PC Skogsverktyg i Edsbyn.

Throop Svetsshop

PV Profilerad Fil vid PC Filar i Portugal

DC Helmond i Holland

Gott me' tårta, sa roboten.

"Tänk om" på PV Klippande Tänger

Gruppledarna på PV Klippande Tänger samlades på Fagerudd utanför Enköping för att under två dagar, den 10-11 februari, diskutera hur vi under året ska fortsätta arbetet med att "tänka om".

Varför "Tänk om"?

Vi får inte glömma att vi jobbar i en tuff bransch med hård konkurrens ute på marknaden och vi får slåss för varje procentandel av marknaden. Eftersom marknaden i t ex Europa inte ökar, måste vi hela tiden vara duktigare än våra konkurrenter för att vara lönsamma och därmed kunna leva vidare som ett framgångsrikt företag. Vi vet ju alla att ett stabilt företag med god lönsamhet ger oss anställda trygghet och arbetsglädje. Det är vi alla som jobbar tillsammans i företaget som kan skapa förutsättningarna till framgång. Inom "Tänk om"-projektet har vi fyra "ben" att stå på, vilka ska ge oss en effektivare organisation: *Produktverkstäder - Layout - Flödesgrupper - Administrativa system.*

"Tänk om" -94

Som vi redovisade i vårt tidigare nummer av Ställskruven fortsätter det envetna arbetet i "Tänk om"-andan. "Tänk om" är ju egentligen inte ett arbete som kan avslutas utan det är en process som har startat och som kommer att fortsätta även under -94. För att kunna göra nödvändiga förändringar i

organisationen måste vi hela tiden "Tänka om".

På PV Tänger görs nu en satsning på "Tänk om"-arbetet. På Fagerudd diskuterades fram vilka delprojekt som ska startas upp och vilka medarbetare som ska ingå i de olika grupperna.

Följande projektgrupper bildades:

1. Tillverkningsunderlag

Projektledare:
Ordinarie ledamöter:

*Christer Wänstedt
Rolf Appelkvist och Lennart Bodén*

2. Flödesgrupper

Projektledare:
Ordinarie ledamöter:

*Stellan Höög
Jens Åberg och Bengt Nyman*

3. Flexibilitet

Projektledare:
Ordinarie ledamöter

*Jens Åberg
Per Andersson och Stellan Höög*

4. Layout

Projektledare:
Ordinarie ledamot:

*Rolf Appelkvist
Bengt-Ola Kvist*

5. Ledtider - Stålltider

Projektledare:
Ordinarie ledamöter:

*Lars Hertzman
Lennart Bodén och Christer Wänstedt*

6. Visualisering - Information

Projektledare:
Ordinarie ledamöter:

*Bengt Nyman
Stellan Höög och Martti Kaalikoski*

Vår nye marknadschef

Mikael Brelin tillträder befattningen som marknadschef på Sandvik Bahco den 1 april.

Mikael Brelin - Bollnäs-killen som via Gävle hamnade i storstaden Stockholm och nu jobbar på Sandvik Bahco Norden, i Sveriges närmaste stad. Mikael har varit anställd på Sandvik Sågar & Verktyg sedan 1986. Han började som sk trainee och har jobbat på de flesta av Sågar & Verktygs produktcentra. Han har dessutom arbetat som produktchef och nu senast som marknadschef för industriförsäljningen på Sandvik Bahco Norden AB.

Mikael: - Jag bor med Lena i Stockholm och har en liten dotter som nu är tre månader. Mycket av min tid går naturligtvis åt till familjen och så hjälper jag till att renovera ett gammalt hus. I och med husreno-

Mikael Brelin

veringen har jag också lärt mig väldigt mycket om hur man jobbar med verktyg. Under den närmaste tiden ska jag försöka att träffa och lära känna så många som möjligt på Sandvik Bahco.

Ställskruven: - Hur ser Du på utvecklingen för Sandvik Bahco 1994?

Mikael: Jag ser mycket optimistiskt på utvecklingen. Tittar man på försäljningssiffrorna för februari, så

ser det bra ut. Sandvik Bahcos verktyg tillsammans med Sågar & Verktygs övriga sortiment bör ha stora konkurrensfördelar ute på marknaden. Det som vi måste jobba mycket med och som är allra viktigast, är att vi kan leverera i rätt tid till våra kunder och inte har sk stockouts i våra lager.

Ställskruven hälsar Mikael hjärtligt välkommen till Sandvik Bahco och önskar honom lycka till.

Mikael efterträder Bo Lindqvist, som slutar vid företaget för att tillträda en befattning som VD för Securitas Teknik AB i Stockholm.

"Tack Bosse för Dina fina arbetsinsatser i företaget och fint kompisskap. Lycka till med nya jobbet! Vi kommer att sakna Dig här hos oss."

Redaktionen

Bra förslag belönas!

Per Anderssons förslag:

1) Nitstansen som används i kallnitningsmaskinen var konstruerad i ett stycke. Per föreslog att stansen kunde göras i två delar. Stansdelen utfördes nu i VKE 4, som är ett ämne av snabbstål som är färdighärdat. Stansdelen kunde dessutom göras vändbar. Genomloppstiden för att få en ny stans ändras från ca tre veckor till ca en dag. Härdningen utgår.

2) Efter operationen svärtning så märkes rörtängerna med tampoprintmärkning. För att få färgen att fästa måste rörtängerna tvättas före märkning. Per föreslog att man fyller upp ett kar i svärtningsline med ett rostskyddsmedel som det går att märka på. Som rostskyddsmedel valdes samma diskmedel som i tvättmaskinen. Därmed kan operationen tvättning utgå. Tvättning utfördes i tvättmaskinen på Tångavdelningen. Rörtängerna fick läggas på bandet manuellt med märksidan upp. Arbetet var ergonomiskt ansträngande med sneda lyft.

Curt Petersons och Michael Carlssons förslag:

E-måttet på skiftnyckellöparna av storlek 8071 har ändrats. Föreslogs att vinkeln flyttas ca 0,5 mm. Då kan be-

Förslagsställarna uppvaktades under en lunch i Gästmatsalen den 2 mars. Från vänster: Per Andersson, Curt Peterson, Michael Carlsson, Lennart Lindström och Olle Westberg.

fintliga ytmodeller användas i Smedjan och inga nya brotschar behöver tillverkas.

Lennart Lindströms förslag:

På fosfatmaskin för skiftnycklar sitter kontaktbleck för strömöverföring till trummorna. Dessa kontaktbleck måste bytas på grund av att det bränns gropar i kontaktblecken. Genom att göra fästhålen ovala på kontaktblecken, kan dessa flyttas och behöver inte bytas så ofta. Livslängden tredubblas.

Olle Westbergs förslag:

Förslaget går ut på att vi ska för-

packa stämjärnen i neutrala Sandvik Bahco-förpackningar och sedan klistra på etiketter som anger stämjärnets storlek och EAN-kod. Förslaget avslögs 1992, men har nu genomförts. Förpackningens lagervärde har därmed minskats med ca 20.000:- kronor.

Lämna in förslag

Du också.

Det lönar sig!

Förslagskommittén

Vi presenterar

Brotschnings- och Ställskruvsavdelningen på PV Skiftnycklar

Ett brotschskär

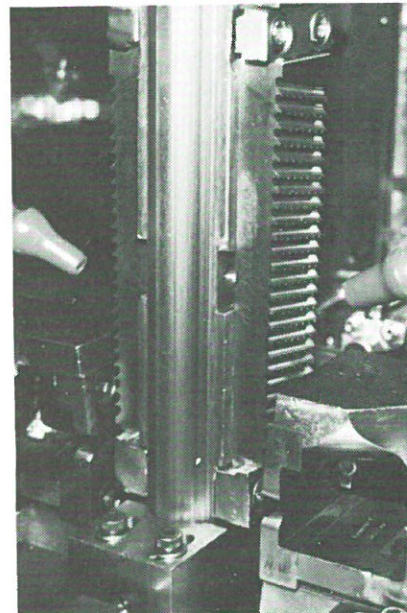
Anita Ellström

- Jag har jobbat här på Brotschningen i nio år, förutom ett år då jag jobbade som tidskrivare. Om jag ska vara riktigt ärlig skulle jag egentligen vilja jobba med djur. Det är idag min stora hobby.

Brotschning, som man säger i dagligt tal är egentligen fel benämning, enligt vår konstruktör Bennet Ernlund. Den bearbetningsmetod som vi kallar för brotschning ska egentligen benämnas driftning. (Det här var svårt!)

Brotschning är en bearbetningsmetod som innebär att man med en lång stav som är försedd med tvärställda skär "hyvlar" av material.

Vi på Ställskruven, som inte är tekniker, föreslår att vi byter namn på den här bearbetningsmetoden. Istället för brotschning eller driftning får det heta "hyvling". Då förstår ju alla bättre vad det innebär.

Ovan ser Du driftskäret som "hyvlar" bort materialet på t ex en skiftnyckellöpare.

Gunilla Ahlin

- När Hettemarks konfektionsfabrik lades ner 1982 kom jag till Bahco. Jag tycker det är mycket bättre här än att arbeta i en textilindustri, där det bara är kvinnor. Det är bättre när det är lite blandat.

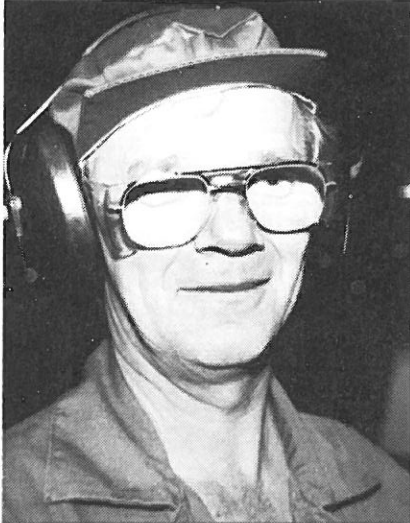
Aulis Piispanen

-Jag kom till Sverige för 24 år sedan och då började jag på Bahco direkt. Att jag har stannat så länge måste innebära att jag trivs här. När jag kom till Sverige var jag på tre andra företag och tittade på jobb, men jag tyckte Bahco verkade bäst.

Leila Martola

- Jag började med att borra tänger 1969 och sedan svarvade jag hylsor, men när den tillverkningen flyttade till Argentina kom jag över på ställskruvs-tillverkningen. Här har jag jobbat i 16 år och jag tycker jobbet är bra.

Taisto Huotari

- Jag började på Bahco 1985 då jag kom från Halmstad. I Halmstad jobbade jag på en fabrik som tillverkade nålfilt. Bahco är väl varken bättre eller sämre än andra företag.

Madelene Karlsmyr

- Jag har varit här i nio år. Innan dess jobbade jag på sjukhus. Nackdelen med jobbet här är att det är monotont. Det är roligare med ett rörligt arbete.

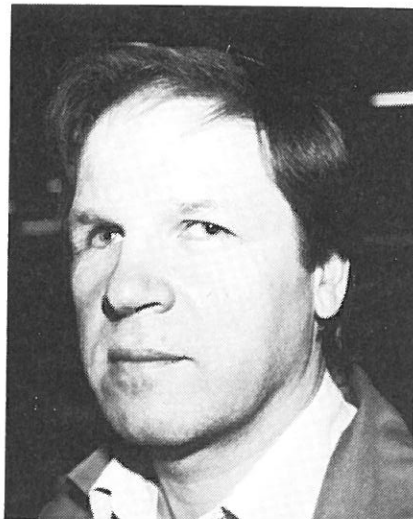
Börje Lund

- Jag började här -81 och har i stort sett jobbat med ställskruvstillverkning hela tiden. Jag tycker det är bra här. Det är nog det sista stället jag jobbar på.

Anna-Liisa Berghäll

- Innan jag kom hit jobbade jag på ett städbolag och hade städningen här på Bahco. 1987 fick jag jobb här på PV Skiftnycklar. Jag har inte bara arbetat med brotschning utan också med märkning. Jobbet har blivit roligare sedan vi operatörer får hjälpa till med uppsättningar. Men visst är det tungt ibland.

Juhani Tuhkanen

- 1964 började jag på Bahco med att borra skiftnycklar. Sedan jobbade jag i många år på Kraftverktyg - en avdelning som tillverkade bl a luftdrivna verktyg. Jag har också varit 15 år på Ankomstkontrollen.

Maila Piispanen

- Jag kom till Sverige 1970 och började direkt här på Bahco. Först jobbade jag på lagret, men flyttade sedan för en kortare tid till Smedjan. Här på Brotschningen har jag jobbat i 22 år och det trivs jag mycket bra med.

Kaisu Karppinen, Miklos Neumann och Eva Kourilova arbetar också på avdelningen, men var inte närvarande när Ställskruven var på plats.

Bra mat är viktigt för hälsan!

Bahcomaten

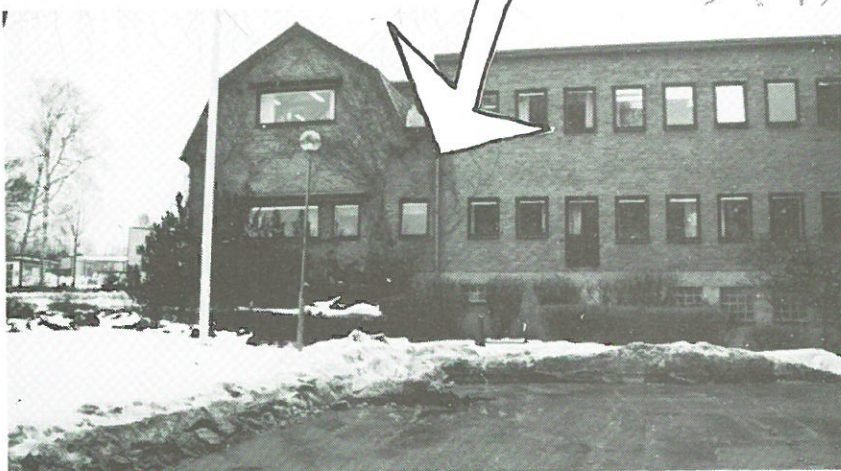
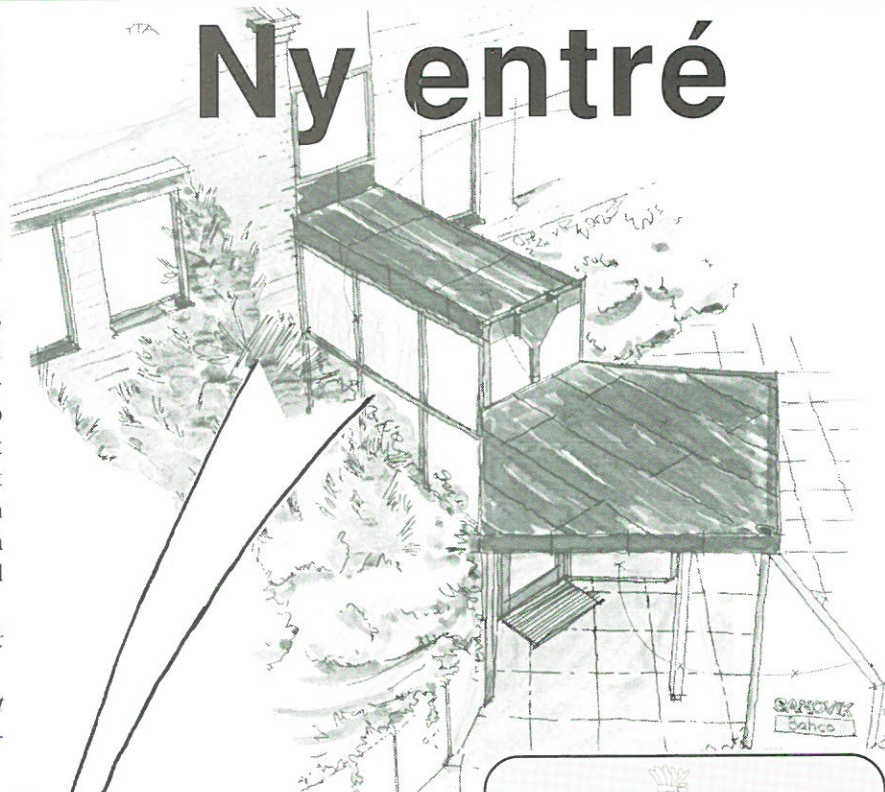
En ny och "egen" entré till Sandvik Bahco ska byggas vid det gamla kontorshuset. Anledningen är att Höghuset idag är så gott som fyllt med externa hyresgäster och den gamla entrén utnyttjas mest av dem och deras gäster. Besökare till Sandvik Bahco har dessutom svårt att hitta från den nuvarande entrén.

Byggnadsarbetena ska påbörjas vecka 14 och beräknas vara klara till pingst. Vår fastighetschef, Hans-Lennart Jansson berättar att man ska ta upp ett hål i väggen på kortänden av det gamla tegelhuset, där det idag är ett pausutrymme. Det byggs sedan en trappa ner till markplanet. Entrén ska byggas i betongelement och glas med koppartak

Till höger: Så här kommer Sandvik Bahcos entré att se ut efter pingst.

Nedan: Den nya entrén kommer att ligga på det gamla kontorshusets södra gavel.

Ny entré

Ny skatt!!!

Som du säkert har upptäckt på Ditt lönebesked görs ett extra skatteavdrag från den 1 januari 1994.

Riksdagen har beslutat att införa en ny arbetslöshetsförsäkring som ska finansieras av den enskilde medborgaren. Denna särskilda avgift ska arbetsgivaren dra på Din lön i samband med det vanliga skatteavdraget.

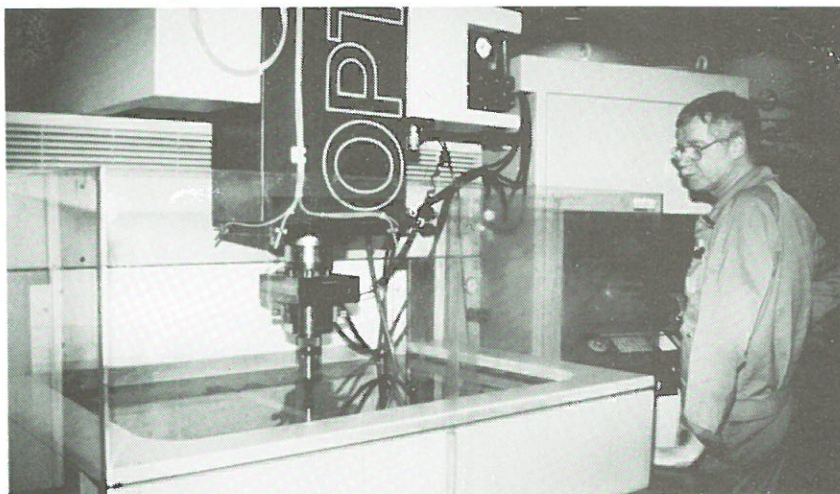
Grattis Helmond!

Lagret i Helmond, Holland, har erhållit kvalitetscertifikat enligt ISO 9002. Vi gratulerar!

En ny gnistutrustning har köpts in till PV Smide..

Med anledning av den ökade produktionstakten har investeringen gjorts för att vi ska hinna med att tillverka alla smidesverktyg och skäggverktyg som tidigare kördes för hand, berättar Åke Olsson som är arbetsledare på Stansverkstaden. Vi måste också ta fram nya smidesmatriser till de nya typerna av skiftnycklar och stämjärn. Den nya gnistutrustningen är modernare än de två gamla vi har och kan t ex göra ett spiralformat hål!

Nyinvestering

Anders Åberg vid den nya gnistmaskinen i Stansverkstaden.

Några av våra tappra gossar - Roger Lundin (10:e gången), Bernt Berglund (4:e gången) och Stig Eriksson (8:e gången) - har återigen åkt de slitsamma nio milen mellan Sälen och Mora i Vasaloppets Öppet Spår.

Bernt Berglund: -Det var kallt, - 20 grader vid start och -10 vid målgång framåt kvällskvisten. Det snöade när vi vaknade på morgonen, som gjorde att det blev tungåkt i spåren.

- Vi fick jättebra service utefter spåret av *Sonja Hagelin* och *Rolf Smedberg* från Sandvik Bahco IF. De såg till att vi fick varmt att dricka och torra handskar och mössor under hela loppet. Det var skönt!

- Jag klarade mig ifrån att få skavsår, men jag var lite mör i kroppen dagen efter. Nästa år blir det nog ett nytt lopp i alla fall.

Ställskruven gratulerar Roger, Bernt och Stig, som alla tre tog sig i mål!

I Fädrens Spår

Roger Lundin på väg in till Sandvik Bahcos egen kontroll vid Tännäng, cirka tre mil från starten i Sälen.

Bernt Berglund pysslas om och serveras lite varm, livgivande dryck av Sonja Hagelin.

Sekvensen

Börja träna Du också!

En aktiv fritid med motion i lagom mängd och i egen takt är bästa sättet att bedriva friskvård. **Träna på Sekvensen och må bra!!!**

Det är en skön avkoppling efter dagens arbete och ett utmärkt sätt att förebygga sjukdom i muskler, senor och leder.

Du som inte har tränat tidigare, vänd Dig till *Ella* på Företagshälsovården för information om träning och öppettider.

För att locka ytterligare medarbetare till **Sekvensen** kommer alla på Sandvik Bahco som tränar under mars månad att få en liten present. Fyll i närvarolistan med namn, datum och klockslag.

Vi bjuder också samtliga som tränar på **Sekvensen** under mars månad på dryck och frukt.

Goda råd till en ny vår!

Vi är många som vill gå ner i vikt och komma i form så här till våren. Alla vet mycket väl *hur* man ska äta för att inte gå upp i vikt och vi vet också mycket väl att man ska motionera regelbundet, men ...

Tiden räcker inte till... och det är ju så gott med ett wienerbröd...

Trots det, några goda råd till den som vill ge sin kropp en ny vår:

1. Ta bort sötsaker och onödigt fett ur kosten. Ta bara lite säs, ät inte smör eller margarin på mackan (man vänjer sig fort) och skippa söta mellanmål, till exempel.
2. Motionera regelbundet. Mer muskler förbränner mer fett.
3. Titta inte på vågen, låt spegeln styra. Glöm dock inte att man kan se fylligare ut de första tre veckorna när man motionerar.
4. Ät inte mindre utan *magrare* mat, fördelat på 3 - 4 rejäla måltider och några sunda mellanmål.
5. Drink mycket vatten, vid måltiderna + 2 - 3 liter per dag.

Ett vinnande lag

I januari arrangerade Korpen en fotbollsturnering i Lillkyrka, där Sandvik Bahco IF ställde upp med två lag.

Efter stor dramatik gick båda lagen till final. I finalen visade det sig att "Smederna" var det starkare laget och lyckades vinna med 3 - 0.

Lars-Göran Åhs

Några av de stolta vinnarna ur "Smederna".

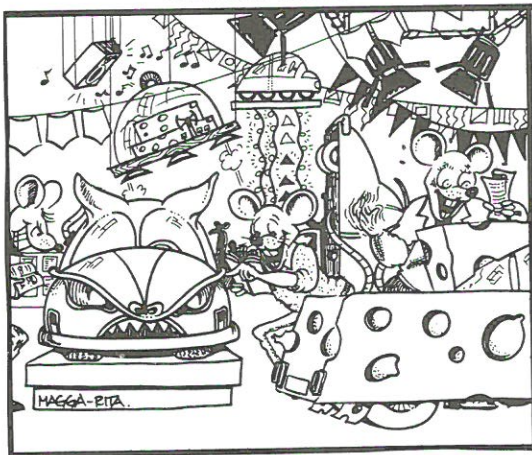
Från vänster: Esko Harjuniemi, Tony Zackrisson och Lars-Göran Åhs.

Finn fem fel

Rätt bild

Bild med fem fel

Ringa in de fem "felen" på den undre bilden och skicka eller lämna in Din lösning till Gunnel på Personalavdelningen senast den 13 april. De fem först öppnade rätta lösningarna får en Bellman-lott som pris.

Namn och avd. ....

Vinnare

Finn fem fel i Ställskruven 1/94

Tomas Gustavsson
Gun Thor
Taisto Pihlaja
Monika Långhede
Ann-Katrin Eriksson

De fem vinnarna får varsin Bellman-lott som pris, Grattis och lycka till i dragningen!

Rätt bild

Bild med fem fel

